

ZAAKNUMMER [indien van toepassing]
STELLER M. Klarenbeek / A.G.P. Roelofs
TELEFOON 0229-252200

DATUM 19 juni 2019
AAN Bestuurlijk overleg VVRE
BIJLAGEN Voorstel en reactie voorzitter REHAB

ONDERWERP 8. Aanvullende notitie agendapunt Afhandeling
bezwaarschriften Urgentie wonen
STRATEGISCHE AGENDA n.v.t.

DOSSIERHOUDERS Van der Ven, Struijlaart, van de Pol

AMBTELIJKE OPDRACHTGEVER n.v.t.

Advies:

U wordt voorgesteld om:

In te stemmen met het invoeren van ambtelijk horen in het geval van bezwaarschriften op grond van de Huisvestingsverordening.

Wat is de aanleiding van deze notitie

In het portefeuillehoudersoverleg VVRE van 6 juni jl. is het voorstel over het invoeren van ambtelijk horen in het geval van bezwaarschriften op grond van de Huisvestingsverordening aangehouden. Reden was dat bij enkele bestuurders nog onduidelijkheid bleek te bestaan over het voorstel en de onderbouwing. Er waren twijfels over de geschetste voordelen en er zouden geen signalen zijn dat het in de huidige situatie niet goed zou gaan. Besloten is dat ambtelijk zou worden opgehaald wat precies de bezwaren zijn, het voorstel en/of toelichting hierop aan te passen en vervolgens opnieuw te agenderen. Naar aanleiding daarvan is in overleg met de secretaris van de VVRE contact opgenomen met de wethouders van de gemeenten Medemblik en Opmeer om de eventuele onduidelijkheden te horen en toe te lichten.

In deze notitie leest u een nadere toelichting op het advies.

Waar gaat het voorstel aan VVRE samengevat over?

De gemeente Hoorn verzorgt op grond van de Gemeenschappelijke Regeling "Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland" diensten aan de andere gemeenten in de regio. Het gaat daarbij onder meer om de taak om een bezwarencommissie (ambtelijk of extern) in stand te houden. Deze commissie brengt advies uit aan de verschillende colleges over ingediende bezwaarschriften op grond van de Huisvestingsverordening. Veruit de meeste bezwaarschriften die worden ingediend, zijn afkomstig van inwoners uit de gemeente Hoorn. De gemeente Hoorn verzorgt de afwikkeling van alle urgentiebezwaren in de regio West-Friesland.

De gemeente Hoorn meent dat een externe bezwarencommissie bij dit type bezwaarschriften (waarbij sprake is van een strikt wettelijk kader en weinig beoordelingsruimte voor het bestuursorgaan) onvoldoende toegevoegde waarde heeft en dat er evidente voordelen zijn te behalen met ambtelijk horen. Deze mening wordt gedeeld door tal van andere gemeenten

waarmee is gesproken en die al geruime tijd werken met ambtelijk horen bij urgentiezaken (zie: voorbeelden in voorstel). De ervaringen die Hoorn heeft met ambtelijk horen zijn louter positief. Uit contacten met vele andere gemeenten is naar voren gekomen dat die dezelfde voordelen ervaren. De kwaliteit van de adviezen bij ambtelijk horen blijft minimaal gelijk. Hoorn vraagt de deelnemende gemeenten daarom de ruimte te bieden de bezwaarschriften over urgentieverklaringen ambtelijk te kunnen gaan horen.

Welke inhoudelijke reactie kan er worden gegeven op de gestelde vragen en opmerkingen over het voorstel?

1. "Het gaat nu goed, waarom moet het dan anders?"

Reactie: Het is uiteraard fijn dat er tevredenheid bestaat over de kwaliteit van de adviezen en over de wijze waarop de bezwaren nu worden afgehandeld. Wij benadrukken dan ook dat het voorstel niet voort komt uit onvrede over de kwaliteit van de huidige wijze van bezwarenafhandeling. Toch menen wij dat het anders kan en dat er wel degelijk voordelen zijn te behalen door het horen op een andere wijze vorm te geven. Voordelen voor de gemeenten en de ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het ambtelijk horen, maar zeker ook voordelen voor de inwoners die bezwaar hebben gemaakt tegen een besluit.

2. "Wat zijn de voordelen precies?"

Reactie: De bedoelde voordelen lichten wij hieronder nog eens kort toe. Het gaat om:

Snel, efficiënt en minder administratieve inspanning. Het plannen van hoorzittingen kan ingeval van ambtelijk horen zo nodig op verschillende momenten in de week plaatsvinden en is niet afhankelijk van de beschikbaarheid en planning van de vier leden van een externe commissie. De lijntjes bij ambtelijk horen zijn kort en afstemming tussen de betrokken personen gaat eenvoudig en vlot. Het komt nu voor dat een al ingepland bezwaar niet behandeld kan worden, bv. omdat een bezwaarmaker (kort tevoren) afbericht geeft. Dat bezwaarschrift moet dan opnieuw worden ingepland voor de gehele commissie. Afgezien van de extra kosten (die relatief hoog zijn omdat dan voor de behandeling van slechts 1 bezwaarschrift alle leden worden uitgenodigd), is het plannen van de hoorzitting dan minder gemakkelijk omdat er tevoren geen rekening mee in de agenda's van de leden was gehouden en uitstel nu eenmaal niet te lang mag duren.

Minder kosten. Presentiegelden/reiskosten leden komen te vervallen. Daartegenover staat dat de kosten van de ambtelijke bijstand slechts gering hoger worden. Immers, de adviezen worden nu ook al door de secretarissen opgesteld. Afstemming met de voorzitter van de commissie vervalt. Persoonlijker/informeler. Dit aspect blijkt in de praktijk zeer gewaardeerd te worden en is uitvoerig toegelicht in het voorstel.

3. "Is de Rehab voldoende geïnformeerd?"

Reactie: Het voorstel over het invoeren van ambtelijk horen is van tevoren gedeeld en besproken met diverse partijen, zo ook met de Rehab. De voorzitter heeft namens de Rehab schriftelijk gereageerd op het voorstel. De essentie hiervan is opgenomen in het voorstel en de brief van de voorzitter is als bijlage bij de stukken gevoegd. De zorgpunten van de Rehab worden niet gedeeld. Dat wordt in het voorstel en deze toelichtende notitie toegelicht.

Het voorstel om ambtelijk horen toe te passen komt zoals gezegd niet voort uit onvrede over het functioneren van de Rehab. Dit is in gesprekken met de Rehab ook nadrukkelijk aangegeven. Het gaat hier louter om de vraag of een externe commissie bij dit type bezwaarschriften toegevoegde waarde heeft en niet om de inhoudelijke kwaliteit of inzet van de afzonderlijke leden.

4. *“Externe commissie staat verder af van de materie dan ambtenaren.”*

Reactie: De leden van de huidige externe commissie zijn niet werkzaam op het gebied van urgentiezaken. Dit geldt echter net zo goed voor de ambtenaren die, ter uitvoering van het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling, belast zullen worden met het instandhouden van een ambtelijke hoorcommissie. De hoedanigheid van ‘ambtenaar’ blijkt in de praktijk geen enkel beletsel te zijn om op een goede en objectieve wijze invulling te geven aan het horen. Overigens hebben ook in de Rehab ambtenaren als lid zitting gehad (onder meer uit Koggenland en uit Enkhuizen). Ook dit heeft geen problemen gegeven. Belangrijk is dat de ambtenaren die belast zijn met het horen niet zijn betrokken bij de totstandkoming van het in bezwaar bestreden besluit. Dat is ook niet het geval en dit wordt aan het begin van een hoorzitting altijd expliciet vermeld richting bezwaarmaker. Daarover hebben wij nimmer klachten vernomen van bezwaarmakers. Ook in de beroepsfase hebben wij nimmer geluiden gehoord dat er onvrede zou zijn over het feit dat de in beroep aangevochten beslissing op bezwaar tot stand is gekomen met toepassing van ambtelijk horen.

5. *“Externe commissie wordt gecontroleerd door ambtenaren?”*

Reactie: De RUC heeft tot taak om binnen het kader van de Huisvestingsverordening namens de verschillende colleges besluiten te nemen op urgentieaanvragen. Tegen een besluit van de RUC (formeel gaat het om een besluit van het college) staat op grond van de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bezwaar en beroep open. Voor het horen in de bezwaarprocedure regelt de Awb de mogelijkheid om dit namens het bestuursorgaan zelf te doen, op ambtelijk niveau. Het besluit waartegen bezwaar wordt gemaakt wordt volledig heroverwogen. Er wordt gekeken naar de rechtmatigheid (zijn de regels juist toegepast?) maar ook naar de doelmatigheid (zijn er wellicht alternatieven etc.?). Het accent ligt dus op ‘heroverwegen’ en niet zozeer op ‘controleren’. De Awb schrijft een volledige heroverweging voor.

6. *“Advocaten zullen een voorkeur hebben voor een externe commissie in plaats van een ambtelijke commissie.”*

Reactie: Binnen de gemeente Hoorn worden de bezwaarschriften op het gebied van het Sociaal Domein afgewikkeld op basis van ambtelijk horen. Dit gebeurt al jaren naar volle tevredenheid van alle betrokken partijen. Ook vanuit advocaten zijn positieve reacties teruggegeven over de laagdrempelige procedure en vlotte en objectieve wijze van afdoening van de bezwaren. Dat wil uiteraard niet zeggen dat er geen advocaten zullen zijn die juist prijs stellen op een formelere setting in de bezwaarprocedure. Signalen die hierop wijzen zijn ons tot op dusverre echter niet bekend. Overigens komt het bij bezwaarschriften op grond van de Huisvestingsverordening nagenoeg niet voor dat betrokkenen zich laten vertegenwoordigen door een advocaat.

Wat is de eindconclusie en voorstel aan VVRE?

De gemeente Hoorn meent dat een externe bezwarencommissie bij dit type bezwaarschriften (waarbij sprake is van een strikt wettelijk kader en weinig beoordelingsruimte voor het bestuursorgaan) geen toegevoegde waarde heeft en dat er evidente voordelen zijn te behalen met ambtelijk horen. De kwaliteit van de adviezen bij ambtelijk horen blijft minimaal gelijk. Hoorn vraagt de deelnemende gemeenten daarom de ruimte te bieden de bezwaarschriften over urgentieverklaringen ambtelijk te kunnen gaan horen.